

Utdrag till:
Samhällsbyggnad/plankontoret
Övriga berörda genom plankontoret

§ 6 Dnr 040000-2000-10218

INRÄTTANDE AV KOMMUNALT NATURRESERVAT FÖR SKIREN-KVICKEN-OMRÅDET

Beslut

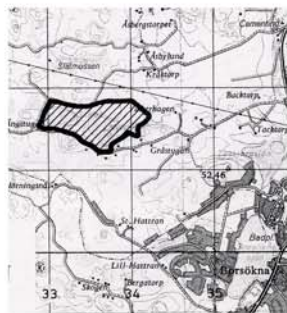
Kommunalt naturreservat inrättas för Skiren-Kvicken-området enligt 7 kap 4 § miljöbalken och i enlighet med föreliggande föreskrifter och karta.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnad har i skrivelse den 13 juli 2000 lämnat följande sammanfattning: Skiren-Kvicken är ett naturskogsområde med betydande värden för biologisk mångfald likaväl som för rekreation och friluftsliv. Området föreslås inrättas som kommunalt naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken. Föreskrifter och skötselplan syftar till att vidmakthålla och på sikt stärka de nuvarande biologiska värdena. Det innebär i princip att området lämnas orört förutom underhall av stigar, informationstavlor och rastplats.

Med skrivelsen har överlämnats beslutsunderlag för bildande av kommunalt naturreservat, daterat den 12 juli 2000.

Hur man överklagar se bilaga

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltning
Avdelning
Samhällsbyggnad/Plankontoret
Handläggare, direkttelefon
Eivor Rudin 016-10 14 34

Dokumentnamn
SKIREN-KVICKEN
Datum
2000-07-1-}

Vår beteckning
Er beteckning
Ert datum

1(3)

MISSIV

Kommunstyrelsen

**INRÄTTANDE AV KOMMUNALT NATURRESERVAT FÖR
SKIREN - KVICKEN****Förslag till beslut**

Kommunalt naturreservat inrättas för Skiren-Kvicken-området i enlighet med bilagda handlingar.

Sammanfattning

Skiren-Kvicken är ett naturskogsområde med betydande värden för biologisk mångfald likaväl som för rekreation och friluftsliv. Området föreslås inrätta som kommunalt naturreservat enligt miljöbalken 7 kap §4. Föreskrifter och skötselplan syftar till att vidmakthålla och på sikt starka de nuvarande biologiska värdena. Det innebär i princip att området lämnas orört förutom underhåll av stigar, informationstavlor och rastplats.

Ärendet**Motiv för inrättande av reservat**

1989 beslutade kommunfullmäktige att inrätta naturreservat för Skiren-Kvicken-området efter stark opinion från eskilstunaborna inför hotet om slutavverkning av skogen. Motivet för att inrätta reservat var att skydda en naturskog i utveckling på väg mot urskog med en stor andel döda och döende träd, vilket gör skogen till en zoologiskt intressant biotop med en mångfald vedlevande insekter och till följd härav ett rikt fågelliv. Samtidigt rör det sig om ett omtyckt område av vildmarksprägel för rekreation och friluftsliv liksom ett värdefullt och välbesökt exkursions- och demonstrationsområde för skolorna.

ESK115TUNA

Handläggning av ärendet

Uppsala universitet är genom en donation markägare till ett större skogsområde var det aktuella området ingår. 1989 upprättades ett avtal mellan Eskilstuna kommun och Uppsala universitet, där kommunen bl a förband sig att köpa avverkningsrätten för 1,8 miljoner kronor.

I enlighet med dåvarande naturvårdslagen begärde kommunen 1992 hos länsstyrelsen delegation för bildande av kommunalt reservat. Länsstyrelsen beviljade delegation 1994. (I och med att Miljöbalken trädde i kraft 99-01-01 fick kommunen egen beslutanderätt om inrättande av naturreservat.)

Föreskrifter för reservatet

Samråd har skett med stadskansliet vad beträffar juridiken i ärendet. Förslaget till föreskrifter för området syftar till att bevara de värden som föranleder skyddet. Det innebär fr a att inga skogliga åtgärder får vidtas eller i övrigt i biotopens livsbetingelser - allt med syftet att bevara förutsättningarna för de biologiska värdena i dagsläget.

Anordningar i reservatet

För att tillgängliggöra området har anlagts parkeringsplatser inkl bussuppstallning och handikapparkering, rastplats med eldstad, två uppmärkta vandrings-slingor på 1,5 resp 3 km längd samt informationstavlor med utförlig information om skogen, dess historia och dess värden.

Ansvarsfördelning för reservatet

Ansvarsfördelningen enligt förslaget till föreskrifter är följande:

- o Kommunstyrelsen ansvarar för inrättande av reservatet.
- o Miljö- och byggnämnden ansvarar för tillstånd och samråd enligt föreskrifterna.
- o Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för tillsynen.
- o Naturvårdsberedningen samordnar och ger fortlöpande direktiv för insatserna i reservatet.

ESKILSTUNA

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltning
Avdelning
Handläggare, direkttelefon
Eivor Rudin; 016-10 14 34

Dokumentnamn
SKIREN-KVICKEN
Datum
2000-07-13

Vårbeteckning
Er beteckning
Ert datum

3(3)

Utfall av samrådet

1995 genomfördes ett samråd gentemot allmänhet och sakägare. I yttrandena framkom klart motstridiga uppfattningar om jakträtten mellan å ena sidan Uppsala universitet och dess arrendator och å den andra naturvärden företräd av främst Naturskyddsföreningen och Ornitologiska Klubben, där naturvårdens företrädare ville förbjuda jakt inom det blivande reservatet.

Frågan om jakten har därefter utretts ingående med ett flertal inblandade parter (universitetet, kommunen, arrendatorn, länsstyrelsen, föreningarna genom naturvårdsberedningens referensgrupp). Frågan faller hela tiden tillbaka på det avtal som ingicks 1989, vilket deklarerar att reservatsbildningen inte skall inskränka möjligheterna till jakt i området. Universitetet och arrendatorn är inte beredda att frångå intentionerna i avtalet. Kvittning av jakträtten har utretts av mark- och fastighetskontoret, men befunnits omöjligt med hänsyn till de avtal som finns med nuvarande jakträttsinnehavare i de av arrendatorn önskade fastigheterna. Försök har också gjorts att köpa ut jakträtten av universitetet, vilket inte accepterats av universitetet och arrendatorn. Naturvårdsföreningarna har nu accepterat omöjligheten i att frångå avtalet mellan universitetet och Eskilstuna kommun.

Information/samråd har skett med miljö- och byggnämnden först 2000-06-13, eftersom dess roll i sammanhanget definierats först efter det ordinarie samrådet 1995

Finansiering

Som nämnts inledningsvis köpte kommunen avverkningsrätten till skogen på 50 år för en summa av 1,8 miljoner kronor, vilket betalades med 300.000 kronor årligen i sex år (slutbetalt 1995). Den årliga kostnaden för skötsel och underhåll löper på 10.000 kronor, vilket fördelas lika på fritidsförvaltningen och samhällsbyggnad.

Christina Lantz
Samhällsbyggnadschef

Eivor Rudin
Landskapsarkitekt

MISSIV+.doc

Postadress
Eskilstuna Kommun
63186 ESKILSTUNA

Besöksadress
Alva Myrdals gata 5

Telefon, vx
016-1010 10
Mobiltelefon

Telefax
016-10 28 39
E-post
eivor.rudin@eskilstuna.

BESLUTSUNDERLAG
för bildande av kommunalt
naturresevat

Kommunalt naturresevat
Skiren-Kvicken. Eskilstuna

Innehåll

	<u>sida</u>
Uppgifter om naturresevatet	2
Historik	2
Beskrivning av området	3
Områdets betydelse och behov av skydd	3
Ändamålet med resevatet	3
Motiv för inrättande av resevatet	3
Föreskrifter enligt 7 kap §5 miljöbalken	5
Föreskrifter enligt 7 kap §6 miljöbalken	6
Föreskrifter enligt 7 kap §30 miljöbalken	6
Föreskrifter enligt §3 förordningen om områdesskydd	7
Samrådsförteckning	8
Samrådsredogörelse	9

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges beslut om inrättande av naturresevat for Skiren-Kvicken
2. Översiktskarta skala 1:50.000
3. Karta skala 1:10.000 visande naturresevatets avgränsning
4. Avtal mellan Eskilstuna kommun och Uppsala universitet
5. Skötselplan for vegetation samt anläggningar för friluftslivet
6. Karta över anläggningar och anordningar för det rörliga friluftslivet samt gränsmarkeringar
7. Registeruppgifter

Kommunalt naturreservat
Skiren-Kvicken Eskilstuna

Uppgifter om reservatet

Namn	Naturreservatet Skiren-Kvicken
Kommun	Eskilstuna kommun
Församling	Fors församling
Läge	Cirka 10 km väster om Eskilstuna stad (3 km västerut från Åsbymon)
Kartblad	Ekon kartan 10 G:66
Avgränsning	Se bilagt kartblad - <i>bilaga 3</i> .
Fastighet	Åsbymon 2:2
Naturvårdsförvaltare	Eskilstuna kommun
Markägare	Uppsala universitet

Historik

I början av 80-talet uppmärksammade Ornitologiska Klubben i Eskilstuna tecken på avverkningsplaner för Skiren-Kvicken-området. Skolor och föreningar av skilda slag, vilka på det ena eller andra sättet nyttjade skogen i sin verksamhet, engagerade sig starkt i frågan under åren därefter. 1988 stod det klart att Uppsala universitet - som genom donation blivit ägare till området - avsåg att tillämpa riktlinjer enligt skogsvårdslagen och därmed företa skogsavverkning inom området. På initiativ av naturvårdsberedningen gjordes ett flertal inventeringar och utredningar med syftet att påvisa områdets naturvärden för att därmed motivera att skogen avsattes för fri utveckling. Under hand förekom omfattande kontakter mellan kommunen, universitetet, länsstyrelsen och naturvårdsverket. Kommunstyrelsens arbetsutskott engagerade sig i frågan och efter ett sammanträde oktober -88 på plats i skogen diskuterades kommunens möjligheter till medverkan i en inlösen av de värden som sammanhörde med den planerade avverkningen. Frågan lämnades vidare för samråd mellan de parter med anknytning till frågan om bevarande av naturvärdena inom Skiren-Kvicken-området -dvs Uppsala universitet, naturvårdsverket, länsstyrelsen, kommunstyrelsens arbetsutskott samt naturvårdsberedningen. Samrådet resulterade i ett avtal mellan kommunen och universitet - *bilaga 4*. 1989 beslutade kommunfullmäktige att inrätta reservat för Skiren-Kvicken-området - *bilaga 1* - och begärde delegation från länsstyrelsen. Sådan beviljades 1994. Miljöbalken, som trädde i kraft 99-01-01, ger kommunerna egen beslutanderätt om inrättande av naturreservat.

Beskrivning av området

Skiren-Kvicken är ett barrskogsdominerat område av naturskogskaraktär, som i länsstyrelsens naturvårdsprogram utpekats som ett område med högt naturvärde, dvs ett område med få motsvarigheter i kommunen.

Området är präglat av gammalt skogsbete, men bär nu genom långvarig betesfred kommit in i en mycket intressant igenvuxningsfas. Försumpade partier förekommer med - ur ekologisk synvinkel - intressant sumpskog. Området är bevuxet med till stor del grov, olikåldrig barrskog med inslag av lövträd. Storblockiga moränryggar (andmoräner) skär igenom området. Tjocka mossmattor täcker marken och flertalet av de många blocken. Området utgör ett värdefullt demonstrations- och utflyktsobjekt nära Eskilstuna.

Områdets betydelse och behov av skydd

Skiren-Kvicken-skogen bär främst allmän ekologiskt intresse genom en mångfald biotoper på marktyper från lerjord till hällmark och med fuktighetsgradient från blött till skarpt samt genom att det stått orört under en, ur skoglig synvinkel, relativt lång tid (ca 50 år). Tack vare den stora andelen döda och döende träd är skogen också zoologiskt intressant genom en mångfald vedlevande insekter i dessa och - bl a till följd därav - det rika fågellivet. Ur botaniskt synvinklar arterna de gängse. Skogen bär även kulturhistoriskt intresse i det att det är präglat av skogsbete. Området bör förbli ostört och orört som ett referensobjekt, som genbank och som en del i ett spridningssystem för hotade arter av insekter och fåglar.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är att bevara en skog för fri utveckling till skydd för naturskogens hotade biotoper, dess flora och fauna samt för att, på sikt, säkra förekomsten av urskogar spridda över hela landet. De ur- och naturskogar som finns i Sverige är så gott som uteslutande skog på mark med låg produktivitet. Det saknas således objekt med fritt utvecklad skog på goda marker. Av det skälet är Skiren-Kvicken-skogen speciellt intressant, eftersom det tänkta reservatet innehåller partier med hög bonitet.

Motiv för upprättande av reservat

Det föreslagna området, som avgränsas med en streckad linje på bifogade karta (*bilaga 3*), bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedomen om

landets natur. Skogen har tack vare sin närhet till tätorten Eskilstuna ett särskilt starkt pedagogiskt värde p g a tillgängligheten. För skolorna i Eskilstuna ar Skiren-Kvicken-skogen ett sedan lång tid värdefullt exkursions- och demonstrationsområde.

Skiren-Kvicken-skogen besitter således både vetenskapliga (entomologi, ornitologi, allmänekologi) som sociala (friluftslivs)värden och föreslås därför ges skydd med stöd av miljöbalken 7 kap §4 och därför forklaras som naturreservat.

FÖRESKRIFTER

För området skall gälla föreskrifter enligt 7 kap §§5-6, §30 Miljöbalken samt §3 Förordningen om områdesskydd, vilka anges nedan:

A. Föreskrifter enligt 7 kap §5 Miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över den del av fastigheten som utgörs av reservatet.

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. - utföra skogliga åtgärder såsom avverkning, plantering, röjning, markberedning, avlägsna dött träd eller vindfälle från skogen,
2. - anlägga väg eller parkeringsplats,
3. - bedriva takt, schakta, utfylla, tippa, spränga, damma, dika, omdika, dikesrensa, muddra eller avleda vatten,
4. - anordna upplag, sprida kemiska bekämpningsmedel, kalk eller gödsel,
5. - upplåta markområde för tävlingar, camping eller lagerverksamhet,
6. - uppföra ny byggnad.

Därutöver är det förbjudet att utan tillstånd från Miljö- och byggnämnden:

7. - sätta upp tavlor eller skyltar (med undantag för informations- och fridlysningstavlor), uppföra led, bro, spång eller avspärrning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap §6 Miljöbalken om skyldighet att tala visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. Utmärkning av reservatet.
2. Utförande av anläggning samt underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv, såsom parkeringsplatser, stigar, handikappväg, rastplatser vars lägen är markerade på bifogad karta (*bilaga 3*).

C. Föreskrifter enligt 7 kap §30 Miljöbalken om vad allmänheten har att iakttä inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller, är det förbjudet:

1. - att framföra motorfordon (inkl mopeder),
2. - att skada mark, stenar eller berghallar genom t ex eldning, målning, inhuggning av inskription eller liknande,
3. - att bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar,
4. - att plocka växter eller på annat sätt skada vegetationen i området,
5. - att störa djurlivet genom t ex klättring i boträd eller genom fotografering på nära håll av boplatser,
6. - att tälta eller ställa upp husvagn,
7. - att på störande sätt nyttja radio, grammfon, bandspelare eller dylikt,
8. - att medföra okopplad hund,
9. - att elda annat än på särskilt angiven plats.

10. - att rida inom reservatsområdet

Dessa förbud utgör inte hinder för **skolan** att under **sakkunnig ledning** och i **samråd** med naturvårdsansvarig samla in växter, djur m m i viss omfattning för **naturstudier**.

Föreskrifterna enligt C gäller även markägaren och innehavare av särskild rätt, t ex jakträtt.

D. Föreskrifter enligt §3 Förordningen om områdesskydd rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet:

1. Kommunstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning som framgår av A.-C. enligt ovan samt skötselplan, *bilaga 4*.
2. Miljö- och byggnämnden ansvarar för tillstånd och samråd enligt föreskrifterna A-C ovan.
3. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar genom kultur- och fritidsförvaltningen för skötsel och underhåll av anläggningarna. För eventuell vegetationsvård ansvarar kommunstyrelsen genom samhällsbyggnad.
3. Kommunstyrelsens naturvårdsberedning är samrådspart i frågor som rör reservatets fort löpande skötsel och tillsyn. Inom ramen för föreskrifterna kan naturvårdsberedningen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
4. Reservatet utmärkes enligt svensk standard (SIS 03 1522) och SNV:s anvisningar.

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen. se *bilaga I*

Beslut i detta ärende fattas av kommunstyrelsen i Eskilstuna kommun

Handläggare: Eivor Rudin, samhällsbyggnad/plankontoret, Eskilstuna kommun, tel. 016-1 1434

SAMRÅDSFÖRTECKNING

Länsstyrelsens landsbygdsenhet
Uppsala universitet
Jaktarrendatorn
KDN Väster (bla skolorna)
Kultur- och utbildningsnämnden/Fritidsförvaltningen
Grannar/markägare
Stall Stenbro
Eskilstuna Naturskyddsförening
Ornitologiska Klubben
Friluftsförbundet
Orienteringsklubbarna
Jaktvårdsklubbarna
Ryttarföreningarna
Turistföreningen
Naturvårdsverket (Ebbe Adolfsson)